

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów »Europejski system gospodarczy i finansowy: wspieranie otwartości, wytrzymałości i odporności«”

(COM(2021) 32 final)

(2021/C 341/07)

Sprawozdawca: **Tomasz Andrzej WRÓBLEWSKI**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 24.2.2021
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej
Data przyjęcia przez sekcję	25.5.2021
Data przyjęcia na sesji plenarnej	9.6.2021
Sesja plenarna nr	561
Wynik głosowania	
(za/przeciw/wstrzymało się)	158/1/2

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji pt. „Europejski system gospodarczy i finansowy: wspieranie otwartości, wytrzymałości i odporności”. Postpandemiczna transformacja znacząco zmienia globalną równowagę sił gospodarczych. Dlatego UE powinna działać szybko, aby zwiększyć odporność gospodarczą Europy.

1.2. Komitet podziela ocenę Komisji co do potrzeby wzmocnienia międzynarodowej roli euro jako kluczowego narzędzia zwiększania znaczenia gospodarczego Europy w świecie. Jednocześnie, zdaniem Komitetu, wyznaczenie ambitnych celów gospodarczych ma kluczowe znaczenie dla wzmocnienia wspólnej waluty, zwłaszcza biorąc pod uwagę tempo zmian w gospodarce światowej, jak i obecną pozycję UE pod względem innowacyjności, konkurencyjności i przyjaznego otoczenia regulacyjnego. W związku z tym Komitet postuluje zwrócenie większej uwagi w komunikacie na przyczyny słabnącej roli euro w świecie i dokończenie budowy unii gospodarczej i walutowej.

1.3. Komitet zauważa, że w komunikacie nie uwzględniono rosnącej pozycji Chin, i zaleca uzupełnienie komunikatu w tym zakresie.

1.4. Dokończenie budowy unii bankowej i unii rynków kapitałowych, które pomoże ukierunkować oszczędności na inwestycje, ma zasadnicze znaczenie dla zwiększenia odporności UE, na co EKES zwracał uwagę we wcześniejszych opiniach na ten temat ⁽¹⁾ ⁽²⁾. Komitet aprobuje wszystkie działania zaproponowane przez Komisję ⁽³⁾ i proponuje wprowadzenie środków mających na celu dokończenie zmian strukturalnych zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym, takich jak przegląd ram zarządzania gospodarczego w celu uczynienia ich bardziej ukierunkowanymi na dobrobyt i sprzyjającymi inwestycjom ⁽⁴⁾.

1.5. Jakość ram regulacyjnych ma ogromne znaczenie dla rozwoju innowacji. Należy zatem położyć większy nacisk na przegląd przepisów pod kątem ich wpływu na konkurencyjność europejskich przedsiębiorstw. Ponadto EKES uważa, że w komunikacie nie doceniono roli uniwersytetów i instytucji badawczych w rozwoju innowacji.

⁽¹⁾ Opinia EKES-u w sprawie europejskiego systemu gwarantowania depozytów (Dz.U. C 177 z 18.5.2016, s. 21).

⁽²⁾ Opinia EKES-u w sprawie pakietu dotyczącego unii gospodarczej i walutowej (Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 28).

⁽³⁾ Opinia EKES-u w sprawie komunikatu „Unia rynków kapitałowych dla obywateli i przedsiębiorstw – nowy plan działania” (Dz.U. C 155 z 30.4.2021, s. 20).

⁽⁴⁾ Opinia EKES-u w sprawie przeglądu zarządzania gospodarczego 2020 (Dz.U. C 429 z 11.12.2020, s. 227).

1.6. Komitet w pełni popiera propozycję stworzenia cyfrowego euro i stałej emisji obligacji ekologicznych denominowanych w euro jako sposób na zwiększenie międzynarodowej roli euro i umocnienie dominującej pozycji UE w dziedzinie działań na rzecz klimatu.

1.7. EKES zgadza się, że rozwój infrastruktur rynku finansowego zapobiegnie zależności od świadczenia kluczowych usług (w tym dostawców danych) przez podmioty z państw trzecich i pomoże zwiększyć odporność UE.

1.8. Komitet popiera działania Komisji Europejskiej nakierowane na stworzenie narzędzi służących przeciwdziałaniu wpływowi niezgodnego z prawem ekstraterytorialnego stosowania jednostronnych środków przez państwo trzecie na podmioty gospodarcze z UE. W ocenie Komitetu takie instrumenty mogą przyczynić się do wzrostu niezależności UE jako globalnego aktora. Komisja powinna również rozważyć, w jaki sposób radzić sobie z rosnącą zależnością UE od dostawców danych finansowych i pozafinansowych spoza UE.

2. Kontekst opinii

2.1. Przedmiotem niniejszej opinii jest opublikowany 19 stycznia 2021 r. komunikat pt. „Europejski system gospodarczy i finansowy: wspieranie otwartości, wytrzymałości i odporności”. Komunikat ten stanowi integralną część strategii na rzecz wzmocnienia otwartej strategicznej autonomii UE ⁽⁵⁾.

2.2. Kluczowym celem otwartej strategicznej autonomii UE jest zabezpieczenie i pogłębienie jednolitego rynku, który stanowi podstawę euro i otwartości UE w wymianie handlowej i inwestycjach prowadzonych z resztą świata.

2.3. W komunikacie określono sposoby zwiększenia przez UE otwartej strategicznej autonomii w obszarach makroekonomii i finansów. Oto główne argumenty za realizacją nakreślonej strategii:

— zwiększenie konkurencyjności europejskiej gospodarki poprzez wzmocnienie międzynarodowej roli euro;

— zwiększenie odporności europejskiej gospodarki na rzeczywiste i zewnętrzne wstrząsy wywołane przez państwa trzecie lub siłę wyższą;

— wytworzenie nowych inwestycji poprzez poprawę otoczenia regulacyjnego dla biznesu, które pomogą łagodzić ekonomiczno-społeczne skutki pandemii COVID-19, oraz przyczynią się do rozwoju europejskiej gospodarki.

2.4. Zgodnie z tym komunikatem Komisja będzie prowadzić działania w kierunku promowania międzynarodowej roli euro, umacniania infrastruktur rynku finansowego UE, usprawnienia egzekwowania unijnych sankcji oraz zwiększenia odporności UE na skutki niezgodnego z prawem stosowania jednostronnych sankcji przez państwa trzecie.

3. Uwagi ogólne

3.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje przedstawienie tego komunikatu, który obejmuje wnioski regulacyjne i środki ułatwiające nakierowane na zwiększenie udziału euro w wymianie handlowej i zwiększenie odporności unijnego systemu finansowego.

3.2. Strefa euro funkcjonuje od ponad 20 lat oraz rozwija się, włączając nowe kraje członkowskie (aczkolwiek czekając na przystąpienie nowych krajów) ⁽⁶⁾ i utrzymując międzynarodową reputację europejskiej waluty. Jednocześnie Komitet zauważa, że udział euro w rezerwach walutowych spadł z 23 % do 19 % w 2019 roku – „blisko historycznie najniższego poziomu” ⁽⁷⁾ – oraz że według kilku uznanych ekonomistów, w tym laureatów Nagrody Nobla Josepha E. Stiglitz i Paula Krugmana, strefa euro nadal nie spełnia warunków optymalnego obszaru walutowego ⁽⁸⁾, tak jak definiował go Robert Mundell, twórca tej teorii.

⁽⁵⁾ COM(2021) 32 final.

⁽⁶⁾ COM(2018) 796 final, s. 2.

⁽⁷⁾ *The international role of the euro*, Europejski Bank Centralny, czerwiec 2020 r.

⁽⁸⁾ *Can the European Project be saved?*, główny wykład Paula Krugmana, 23. Międzynarodowa Konferencja Europeistów, Filadelfia, 14–16 kwietnia 2016 r.

3.3. EKES nadmienia również, że rola dynamicznie rosnącej chińskiej gospodarki, której znaczenie w gospodarce światowej wzrasta, zasługuje na szerszą dyskusję w kontekście wzmocnienia odporności gospodarczej UE. Średnie roczne tempo wzrostu realnego PKB przez 30 lat wynosiło ok. 10 % rocznie, podczas gdy w UE było to ok. 2 %. Pandemia prawdopodobnie spowoduje dalsze zróżnicowanie wskaźników wzrostu PKB: 4,4 % w UE (-6,1 w 2020 r.) i 8,4 % w Chinach (2,3 % w 2020 r.)⁽⁹⁾.

3.4. Wraz z rozwojem chińskiej gospodarki rośnie też rola waluty tego kraju w handlu i rozliczeniach międzynarodowych. W oficjalnych rezerwach walutowych dolar amerykański miał udział (w 3. kwartale 2020 r.) ok. 60,5 %, euro 20,5 %, zaś chińskie renminbi 2,1 %. Udział renminbi rośnie jednak szybko, podczas gdy udział euro spadł⁽¹⁰⁾. Chiny prowadzą również intensywne prace nad swoją walutą cyfrową (testują ją już w kilku miastach⁽¹¹⁾), pozostawiając większość świata w tyle⁽¹²⁾.

3.5. Mając powyższe na uwadze, EKES wyraża zaniepokojenie, że strategia nie zawiera planu działań uwzględniających rosnącą pozycję gospodarczą Chin, oraz rekomenduje uzupełnienie komunikatu w tym względzie.

3.6. Komitet popiera przedstawiony w kluczowym działaniu nr 1 postulat dokończenia budowy unii bankowej⁽¹³⁾ i dalszych postępów w zakresie unii rynków kapitałowych⁽¹⁴⁾ jako środek wsparcia odporności UE i pogłębienia unii gospodarczej i walutowej. Zauważa jednak, że „zakończenie budowy UGW wymaga silnej woli politycznej, skutecznego zarządzania i lepszego wykorzystania dostępnych zasobów finansowych”⁽¹⁵⁾.

3.7. Komitet zauważa, że kontynuacja zmian strukturalnych w zakresie ściślejszej i spójnej unii walutowej wymaga zaangażowania politycznego, i jednocześnie proponuje uzupełnienie komunikatu o szereg działań, które pozwalają na otrzymanie wymiernych efektów:

- przegląd unijnych ram zarządzania gospodarczego, aby były bardziej nastawione na dobrobyt i sprzyjały inwestycjom (szczególnie w zakresie długu publicznego i deficytów budżetowych)⁽¹⁶⁾,
- wzmocnienie wymogu, by państwa członkowskie koordynowały swoje polityki krajowe w ramach europejskiego semestru i zwiększały spójność polityki pieniężnej, fiskalnej i strukturalnej⁽¹⁷⁾, zwłaszcza z myślą o osiągnięciu spójności społecznej i prawdziwej konwergencji,
- prowadzenie szczegółowej, cyklicznej analizy procesów realnej konwergencji krajów członkowskich UE, które wraz ze spójnością społeczną mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia dynamiki jednolitego rynku. Należy monitorować konwergencję, aby uniknąć większych rozbieżności ze względu na „ryzyko, że obecny cykl ogromnych finansowanych przez państwo pakietów pomocy finansowej mógłby ponownie pogłębić podziały między Północą a Południem związane z kryzysem w strefie euro”⁽¹⁸⁾.

⁽⁹⁾ Zob. *World Economic Outlook database*, kwiecień 2021 r., Międzynarodowy Fundusz Walutowy.

⁽¹⁰⁾ Koszyk walut oficjalnych rezerw walutowych (COFER), Międzynarodowe Statystyki Finansowe (IFS), Międzynarodowy Fundusz Walutowy, <https://data.imf.org/regular.aspx?key=41175>.

⁽¹¹⁾ Zob. *China Launches Digital Renminbi Trials in 11 Cities, Stages Seven Digital Renminbi Lotteries in Year Following Start of Testing*, „China Banking News”, 19 kwietnia 2021 r.

⁽¹²⁾ *PwC CBDC global index*, kwiecień 2021 r., <https://www.pwc.com/gx/en/industries/financial-services/assets/pwc-cbdc-global-index-1st-edition-april-2021.pdf>.

⁽¹³⁾ Opinia EKES-u w sprawie komunikatu „W kierunku wzmocnienia międzynarodowej roli euro” (Dz.U. C 282 z 20.8.2019, s. 27).

⁽¹⁴⁾ Opinia EKES-u w sprawie komunikatu „Unia rynków kapitałowych dla obywateli i przedsiębiorstw – nowy plan działania” (Dz.U. C 155 z 30.4.2021, s. 20).

⁽¹⁵⁾ Opinia EKES-u w sprawie pakietu dotyczącego unii gospodarczej i walutowej (Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 28).

⁽¹⁶⁾ Opinia EKES-u „Polityka gospodarcza w strefie euro w 2021 r.” (Dz.U. C 123 z 9.4.2021, s. 12).

⁽¹⁷⁾ COM(2020) 746 final.

⁽¹⁸⁾ Eurofound (2020), *Upward convergence in the EU: Definition, measurement and trends*, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, s. 9.

3.8. Komitet zgadza się ze stwierdzeniem, że ramy regulacyjne są kluczowe dla rozwoju innowacyjności, jednak uważa, że proponowane w komunikacie działania są niewystarczające. Jednocześnie EKES zauważa, że w wyniku brexitu zmalała liczba unijnych uniwersytetów znajdujących się w światowej czołówce, odgrywających kluczową rolę w podnoszeniu innowacyjności – jest ich obecnie jedynie kilka w pierwszej pięćdziesiątce⁽¹⁹⁾. Uniwersytety mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia innowacyjności i długoterminowej odporności na dalsze zawirowania gospodarcze.

3.9. Mając to na uwadze, EKES postuluje uzupełnienie komunikatu o działania mające na celu:

- zapewnienie większej elastyczności regulacji rynków finansowych w celu wzmocnienia innowacyjności finansowej w Europie, w tym dyrektyw MiFID II i rozporządzeń o wskaźnikach referencyjnych, jeżeli chodzi o obrót surowcami,
- zniesienie ograniczeń, które stanowią nieproporcjonalne obciążenie dla rozwoju nowych technologii,
- zwiększenie wydatków na B+R (zwłaszcza wsparcia dla prywatnych inwestycji w B+R w całej UE) do około 3 % PKB,
- w kontekście transformacji cyfrowej określenie i dalsze wspieranie europejskiej inteligentnej specjalizacji w dziedzinie IT,
- identyfikację regionalnych centrów innowacyjności w UE i wspieranie ich bezpośrednio z poziomu UE, przy sprzyjaniu także prywatnym inwestycjom w innowacje, na przykład poprzez zwiększenie poziomu wymaganego współfinansowania ze środków prywatnych.

4. Uwagi szczegółowe

4.1. Większa międzynarodowa rola euro

4.1.1. Zgodnie z komunikatem wzrost znaczenia euro w międzynarodowej wymianie handlowej, inwestycjach i płatnościach prowadzi do wielu korzyści, takich jak większa autonomia walutowa, silniejsza transmisja polityki pieniężnej, obniżenie kosztów transakcji oraz zmniejszenie wstrząsów cenowych.

4.1.2. EKES popiera dalszą emisję obligacji denominowanych w euro. Niemniej, rozumiejąc korzyści płynące z powyższych działań, EKES apeluje, by podstawą dla strategii wzrostu waluty euro było wzmocnienie i ekspansja gospodarcza strefy euro oraz emisja wspólnego długu⁽²⁰⁾. Z powodu kryzysu związanego z COVID-19 „do 2026 r. UE wyemituje nowy dług opiewający na kwotę niemal 1 bln EUR”⁽²¹⁾. Jednakże „wysoki poziom długu publicznego w relacji do PKB może negatywnie wpływać na odporność”⁽²²⁾. Aby pokonać te trudności, europejski system finansowy powinien stać się bardziej odporny dzięki dokończeniu budowy unii bankowej i unii rynków kapitałowych⁽²³⁾. EKES zaleca przywrócenie wysokiej pozycji euro, sprzed kryzysu finansowego w latach 2008–2009, w odniesieniu do papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu⁽²⁴⁾.

⁽¹⁹⁾ Sześć w rankingu Times Higher Education i jedynie jeden w rankingu QS World University Rankings.

⁽²⁰⁾ *EU faces barriers to boosting single currency's global status*, „Financial Times”, 19 stycznia 2021 r.

⁽²¹⁾ COM(2021) 32 final, s. 8.

⁽²²⁾ Opinia EKES-u „W kierunku bardziej odpornej i zrównoważonej gospodarki europejskiej” (Dz.U. C 353 z 18.10.2019, s. 23).

⁽²³⁾ Zob. wystąpienie komisarza Gentiloniego na konferencji prasowej Eurogrupy, 15 lutego 2021 r., Bruksela.

⁽²⁴⁾ Zob. *Fixed income market liquidity*, „Committee on the Global Financial System Papers”, nr 55, Bank Rozrachunków Międzynarodowych, styczeń 2016 r., s. 18.

4.1.3. Dlatego Komitet postuluje przeniesienie części kompetencji krajowych nadzorów finansowych na poziom unijny i ustanowienie wspólnych ram regulacyjnych dla stworzenia unii bankowej oraz unii rynków kapitałowych⁽²⁵⁾. W ocenie EKES-u należy w pełni umożliwić przepływ kapitału wewnątrz UE, tak by docelowo wszyscy obywatele i MŚP mogli korzystać z usług finansowych dowolnej instytucji finansowej podlegającej wspólnemu nadzorowi finansowemu UE⁽²⁶⁾. Wszelkie nowe przepisy związane z budową unii rynków kapitałowych powinny być poddawane testom⁽²⁷⁾ mającym na celu sprawdzenie, czy spełniają one takie kryteria jak: zwiększona konkurencyjność i innowacje (w tym zwłaszcza transformacja cyfrowa), wkład w transformację ekologiczną oraz stabilność rynków finansowych.

4.1.4. Dodatkowo należy powziąć działania, aby wzmocnić obecność euro w rezerwach banków centralnych różnych krajów poprzez umowy swapowe oraz wspierać zawieranie dużych, międzynarodowych kontraktów firm europejskich (realizowanych poza UE) rozliczanych w euro.

4.1.5. W celu wzmocnienia roli euro w gospodarce światowej konieczne jest zwiększenie konkurencyjności unijnych towarów i usług. Do tego potrzeba jednak inwestycji w edukację oraz badania i rozwój.

4.1.6. Kluczowe działanie nr 6 przewiduje, że Komisja i EBC dokonają wspólnego przeglądu szeregu kwestii politycznych, prawnych i technicznych, które pojawiłyby się w przypadku ewentualnego wprowadzenia cyfrowego euro.

4.1.7. Komitet wyraża poparcie dla idei wprowadzenia cyfrowego euro. Niemniej zdaniem EKES-u cyfrowe euro powinno zostać wdrożone nie przez EBC, a przez banki centralne Eurosystemu⁽²⁸⁾ (oraz ew. instytucje nadzorcze)⁽²⁹⁾.

4.1.8. Ten nowy system rozrachunku powinien uwzględniać wymogi w zakresie ochrony prywatności wynikające z prawa (zwłaszcza piątą dyrektywę w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy). Właściwie zaprojektowane cyfrowe euro mogłoby wesprzeć stosowanie tej waluty poza strefą euro i osłabić rolę dolara amerykańskiego (a także w przyszłości cyfrowego juana), zwłaszcza w transakcjach międzynarodowych i detalicznych⁽³⁰⁾.

4.1.9. UE jest liderem na światowym rynku obligacji ekologicznych. W 2019 r. prawie połowa emisji była denominowana w euro⁽³¹⁾ i także wśród rezydentów spoza strefy euro emisja jest istotna⁽³²⁾. EKES z zadowoleniem przyjmuje propozycję wprowadzenia nowych zielonych instrumentów finansowych⁽³³⁾ w celu wsparcia Europejskiego Zielonego Ładu⁽³⁴⁾. Umożliwi to UE utrzymanie i rozwijanie jej roli światowego lidera w działaniach na rzecz klimatu⁽³⁵⁾.

4.2. Zwiększenie odporności unijnych infrastruktur rynku finansowego i powiązanych dostawców usług kluczowych

4.2.1. Komunikat podkreśla wagę opracowania własnych infrastruktur rynku finansowego i zwiększenia ich odporności, aby uniknąć zależności od świadczenia takich usług kluczowych przez podmioty z państw trzecich. Komisja powinna również rozważyć, w jaki sposób zapobiec rosnącej zależności od dostawców danych finansowych i pozafinansowych spoza UE. Nowy cyfrowy system rozrachunku oparty na euro mógłby być wykorzystywany do wspierania wymiany

⁽²⁵⁾ Zob. COM(2020) 590 final i COM(2020) 746 final, s. 8.

⁽²⁶⁾ Opinia EKES- u w sprawie komunikatu „Unia rynków kapitałowych dla obywateli i przedsiębiorstw – nowy plan działania” (Dz.U. C 155 z 30.4.2021, s. 20).

⁽²⁷⁾ Opinia EKES- u w sprawie komunikatu „Unia rynków kapitałowych dla obywateli i przedsiębiorstw – nowy plan działania” (Dz.U. C 155 z 30.4.2021, s. 20), pkt 1.16.

⁽²⁸⁾ Zob. *Report on a digital euro*, Europejski Bank Centralny, październik 2020 r., s. 7–8.

⁽²⁹⁾ Zob. *Report on a digital euro*, Europejski Bank Centralny, październik 2020 r., s. 36–40.

⁽³⁰⁾ *EU faces barriers to boosting single currency's global status*, „Financial Times”, 19 stycznia 2021 r.

⁽³¹⁾ Zob. *The role of the euro in global green bond markets*, ramka 1, w: „19th annual review of the international role of the euro”, EBC, czerwiec 2020 r.

⁽³²⁾ Zob. *Unleashing the euro's untapped potential at global level*, wystąpienie F. Panetty, członka Zarządu EBC.

⁽³³⁾ Zob. główne wyniki wideokonferencji Eurogrupy, 15 lutego 2021 r.

⁽³⁴⁾ COM(2019) 640 final.

⁽³⁵⁾ Wystąpienie Paschala Donohoe po wideokonferencji Eurogrupy (15 lutego 2021 r.).

handlowej z partnerami, na których państwa trzecie nałożyły jednostronne sankcje, oraz poprzez blokowanie jego stosowania przez państwa i osoby objęte sankcjami (dzięki pobieraniu informacji z bazy danych repozytorium do celów wymiany informacji o sankcjach).

4.2.2. EKES przywołuje również doświadczenia z początku pandemii COVID-19, kiedy wzrost zainteresowania dolarem oraz dezorganizacja na amerykańskim rynku odkupu sprawiły, że refinansowanie operacji w dolarach przez instytucje finansowe spoza Stanów Zjednoczonych zostało utrudnione. Można by również rozważyć wykorzystanie Europejskiego Mechanizmu Stabilności jako zasobu płynności w euro, który byłby również dostępny dla dużych instytucji finansowych. Potrzebujemy jasnego planu działania na rzecz zmian w tym mechanizmie i rozwoju unii rynków kapitałowych.

4.2.3. EKES co do zasady zgadza się z działaniami prowadzącymi do wzrostu otwartej strategicznej autonomii UE, również w zakresie zwiększenia odporności unijnych infrastruktur rynku finansowego. Natomiast zaznacza, że działania takie mogą w pewnych warunkach doprowadzić do niepożądanych efektów politycznych.

4.3. Wzmocnienie wdrażania i egzekwowania sankcji UE

4.3.1. Aby zwiększyć efektywność sankcji UE, konieczne jest zapewnienie ich jednolitego wdrażania i egzekwowania. Spółki zależne przedsiębiorstw spoza UE korzystają z luk prawnych, by obchodzić zakazy, co prowadzi do zaburzeń na jednolitym rynku.

4.3.2. EKES z zadowoleniem przyjmuje propozycje mające na celu wzmocnienie zdolności UE do jednolitego stosowania sankcji oraz do prezentowania jednomyślnego stanowiska.

4.3.3. Komitet popiera także działania Komisji Europejskiej, by stworzyć narzędzia służące przeciwdziałaniu wpływowi niezgodnego z prawem ekstraterytorialnego stosowania jednostronnych środków przez państwo trzecie na podmioty gospodarcze z UE. Zastrzega jednak konieczność wypracowania mechanizmów, które zapewnią konsensus wszystkich państw członkowskich co do przedmiotu samych sankcji. W ocenie Komitetu takie instrumenty mogą przyczynić się do wzrostu niezależności UE jako globalnego aktora oraz ochronić jednolity rynek przez wstrząsami.

4.3.4. Jednocześnie należy zauważyć, że od czasu kryzysu finansowego w latach 2008–2009 rynek finansowy w UE podlega ścisłej dyscyplinie, która nakłada obowiązki administracyjne na podmioty pragnące korzystać z jednolitego rynku UE. Ważne jest, by regulacje te były stosowane z zachowaniem elastyczności niezbędnej do zapewnienia równowagi między kosztami i korzyściami, oceny wpływu nowych regulacji na europejskie przedsiębiorstwa finansowe⁽³⁶⁾ i dostosowania obciążeń regulacyjnych także do wielkości tych podmiotów (duże banki paneuropejskie, instytucje finansowe i przedsiębiorstwa typu start-up z branży technologii finansowych)⁽³⁷⁾.

Bruksela, dnia 9 czerwca 2021 r.

Christa SCHWENG
Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

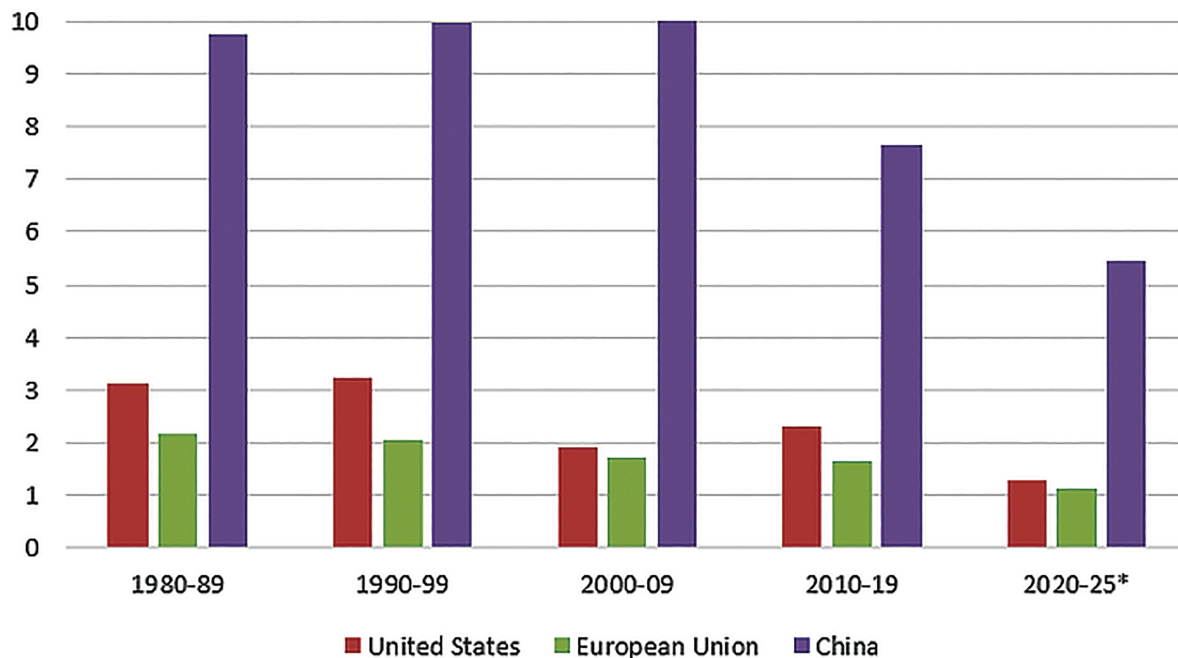
⁽³⁶⁾ Opinia EKES- u w sprawie komunikatu „Unia rynków kapitałowych dla obywateli i przedsiębiorstw – nowy plan działania” (Dz.U. C 155 z 30.4.2021, s. 20).

⁽³⁷⁾ Opinia EKES-u w sprawie komunikatu w sprawie strategii dla UE w zakresie finansów cyfrowych” (Dz.U. C 155 z 30.4.2021, s. 27).

ZAŁĄCZNIK

Wykres 1

Porównanie średnich wskaźników wzrostu realnego PKB

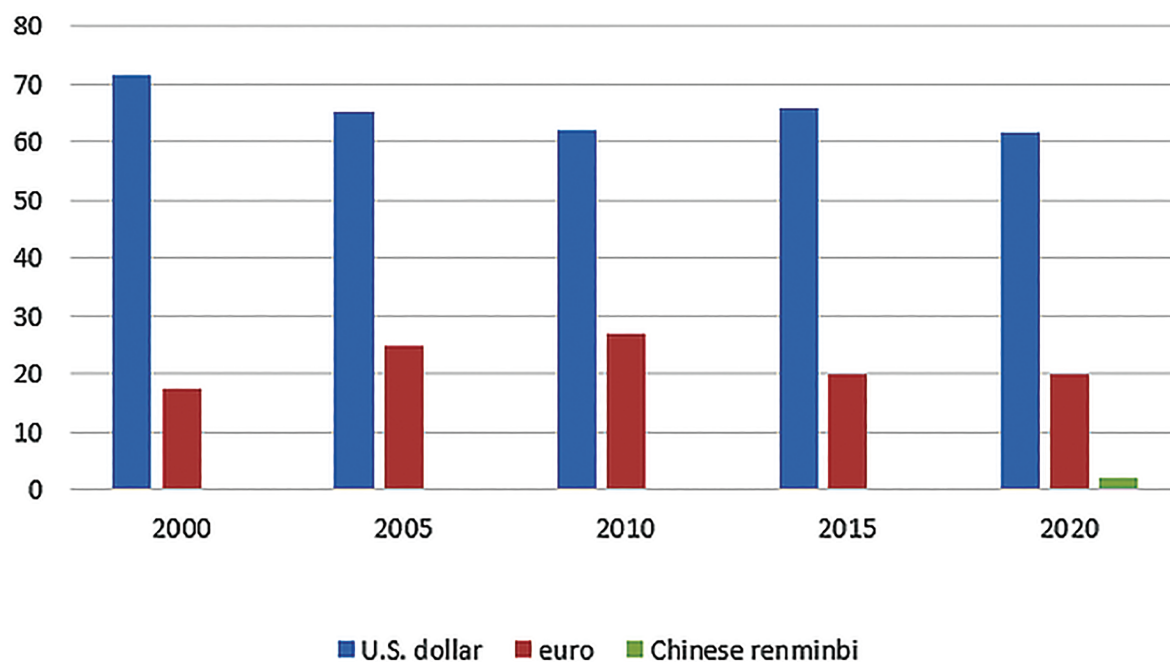

(*) Dane szacunkowe od 2019 r.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie: World Economic Outlook Database, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, październik 2020 r.

Wykres 2

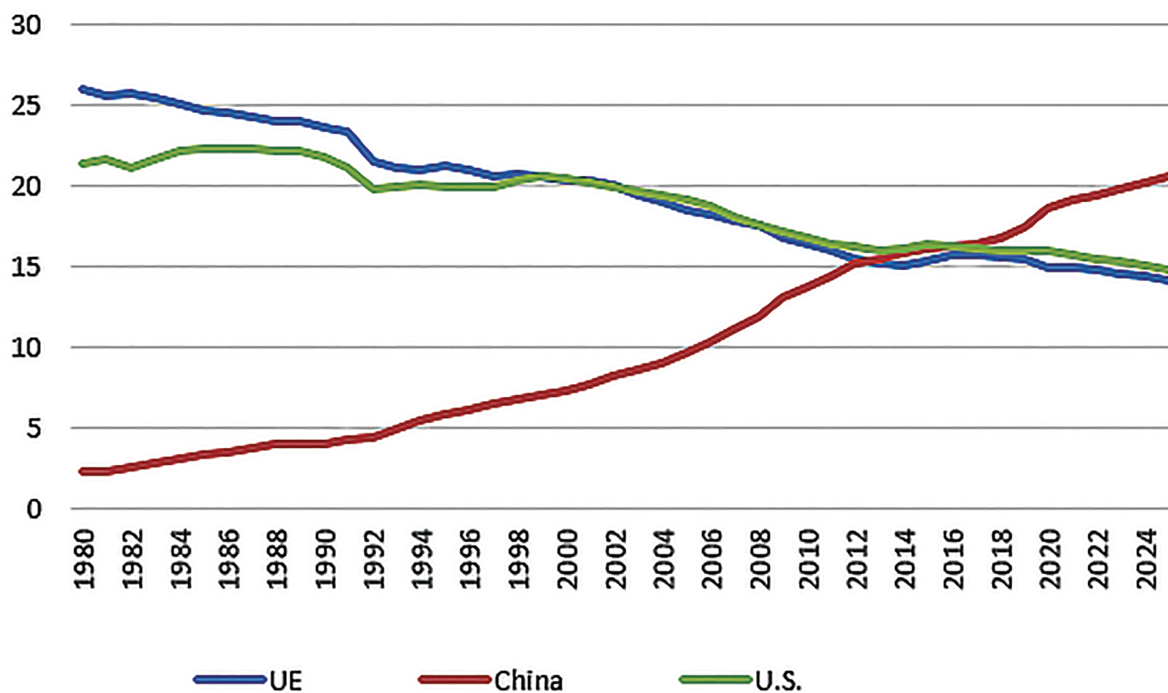
Udział dolara, euro i renminbi w oficjalnych rezerwach walutowych (w %)

Źródło: Międzynarodowy Fundusz Walutowy, data.imf.org

Wykres 3

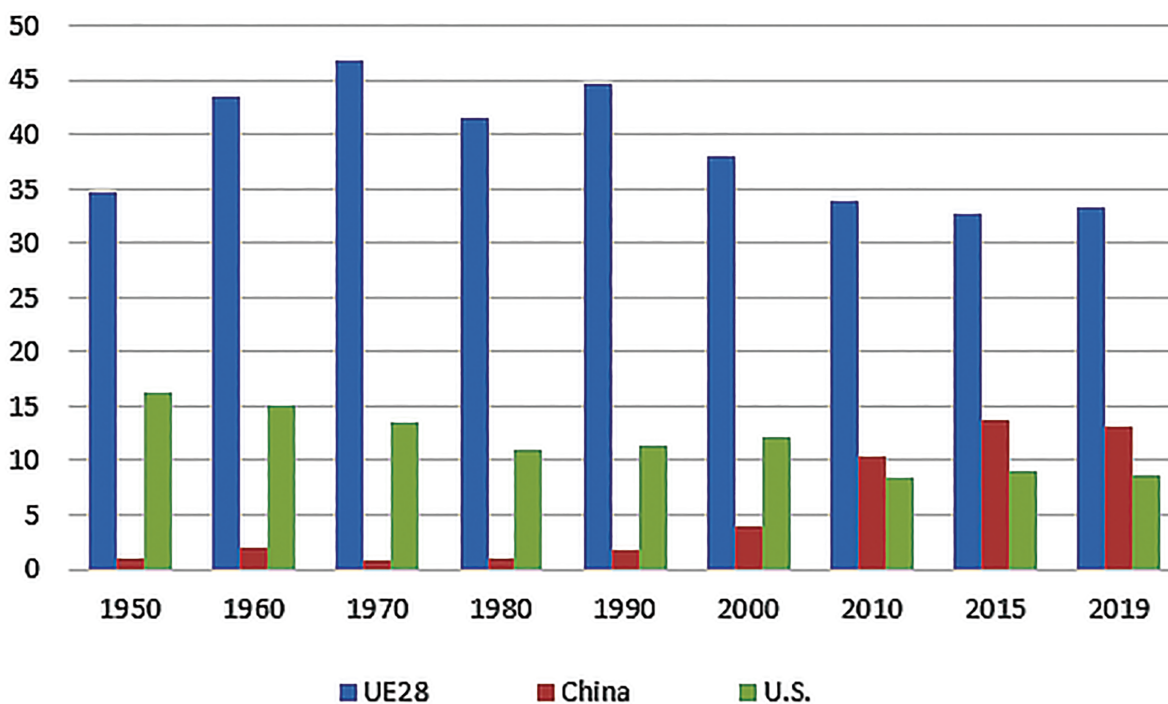
Udział USA, UE i Chin w światowym PKB (PPP, w %)

Źródło: World Economic Outlook Database, IFW, październik 2020 r.

Wykres 4

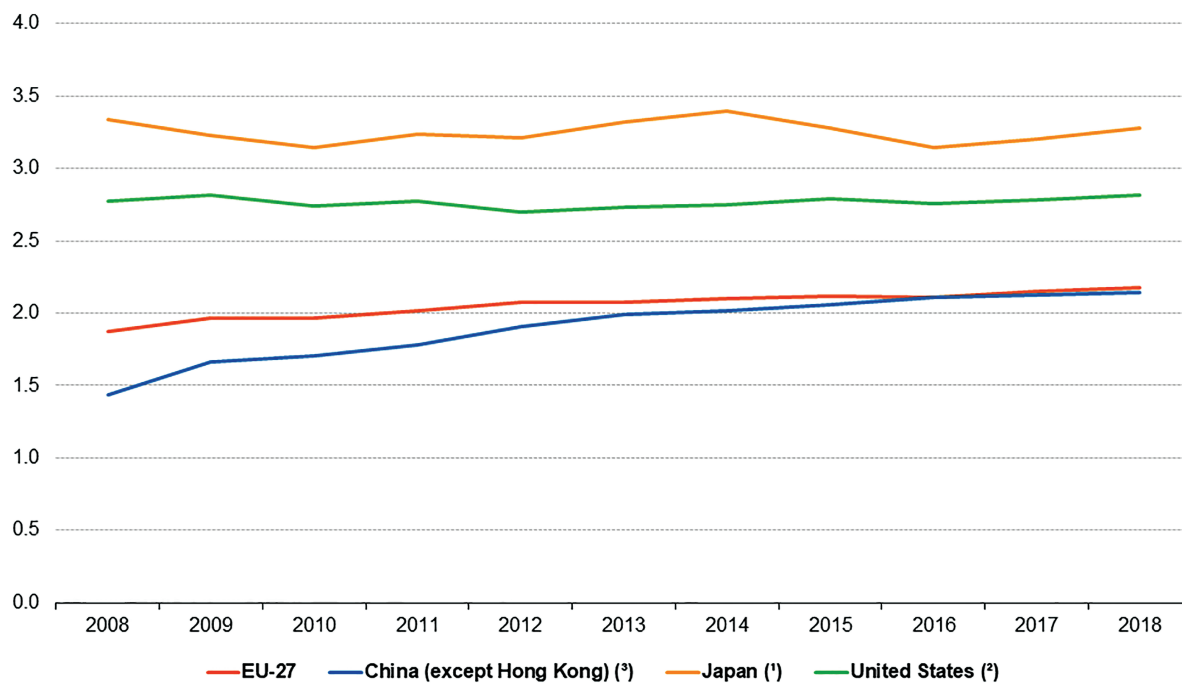
Udział USA, UE i Chin w światowym eksporcie (w %)

Źródło: UNCTAD.

Wykres 5

Nakłady krajowe brutto na działalność badawczą i rozwojową, 2008–2018 (% PKB)

(*) 2008, 2013 and 2018: break in series.

(*) Excludes most or all capital expenditure, definition differs: 2008-2016 and 2018; provisional: 2017

(*) 2009: break in series.

Źródło: Eurostat.